

INTERVENCIONS DE CONSERVACIÓ I RESTAURACIÓ

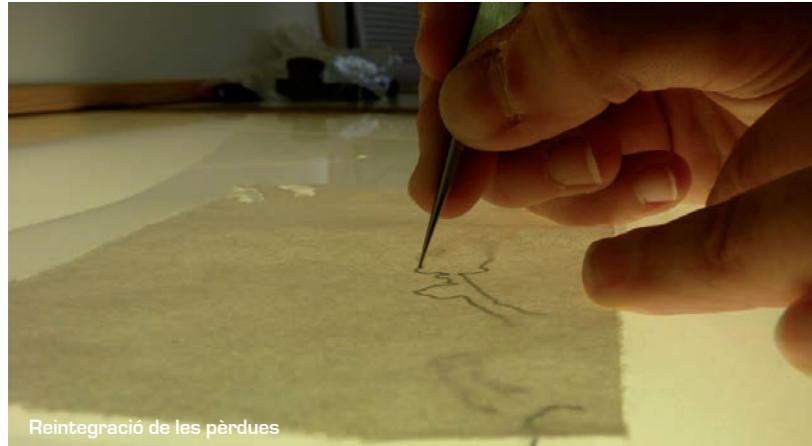
Aplanat

Després de llargues valoracions, es va descartar l'aplanat de l'obra per possibles efectes secundaris. Per aplanar un pergamí cal que estigui humit i després sotmetre'l a pressió o estirat. A perill de generar nous desprendiments de la capa pictòrica i més estrips, es va creure que el diploma podia ser observat i gaudit amb aquestes deformacions, que són pròpies dels pergamins i que no entorpeixen la comprensió de l'obra.

Consolidació i reintegració del suport

Les pèrdues de suport (forats) es van reintegrar amb capes de paper japonès tenyit amb colorants naturals.

Es van fer proves amb diversos adhesius per determinar el més adequat en termes de conservació, estabilitat, reversibilitat i compatibilitat de materials. Finalment es va utilitzar cola d'esturió al 10%

Reintegració de les pèrdues

Sistema de presentació

L'anterior sistema de presentació, l'enclavat amb xinxetes sobre el suro, havia causat alguns problemes de conservació: tensions i deformacions del pergamí, traspàs de l'acidesa del suro, atac d'insectes, etc.

Existeixen nombrosos sistemes de presentació de pergamins, però el cas d'un pergamí amb la pell sencera no és tan comú. Es va determinar utilitzar el sistema ideat pel restaurador N. Pickwood. Es tracta d'adherir un seguit de tires de paper japonès al llarg de tot el perímetre del pergamí amb cola de midó, que serviran per subjectar la peça a un cartró rígid. El midó farà que amb el mínim canvi d'humitat la tira es desprengui i s'eviti una tensió.

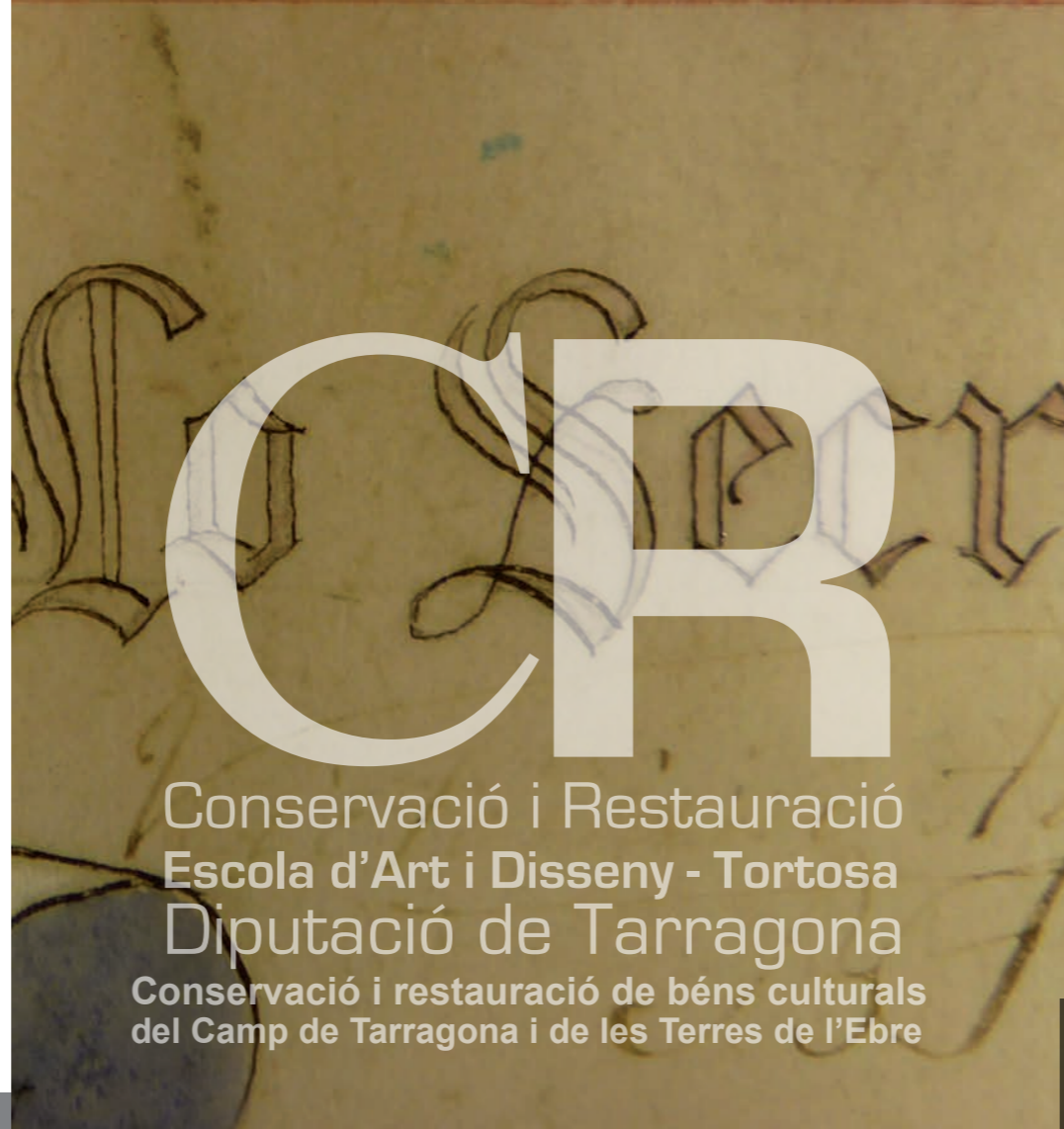
L'emmarcament s'ha modificat lleugerament. Per separar el vidre de l'obra s'han col·locat unes alces; s'ha disposat una làmina d'Art-Sorb (regulador de la humitat) al darrera de l'obra i s'ha segellat el conjunt amb cinta aïllant especial per esmorteir les fluctuacions de la humitat ambiental i dificultar l'entrada d'insectes.

Procés de muntatge del pergamí

Procés de lacat de marc

CR

Conservació i Restauració
Escola d'Art i Disseny - Tortosa
Diputació de Tarragona

17
NOVEMBRE 11

Conservació i Restauració
Escola d'Art i Disseny - Tortosa
Diputació de Tarragona
Conservació i restauració de béns culturals
del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

DIPLOMA
Ajuntament de Xerta

L'any 1904 l'Ajuntament de Xerta declara fill predilecte de la vila a Antoni Añon i Cortiella i encarrega la decoració del diploma al conegut artista local, Antonio Cerveto i Riba.

Antonio Añon, de professió farmacèutic, va ser un personatge il·lustrat de la Renaixença que va dominar temes diversos com la literatura, la poesia i la música. Va escriure i publicar nombrosos articles a la premsa de l'època. Fou reconegut també com un gran botànic.

Antonio Cerveto, fill de Tortosa, va ser un pintor que va obtenir un gran reconeixement al llarg de la seva carrera artística. Considerat un pintor eclèctic, combinava el paisatge i la temàtica religiosa en suports com el llenç i els tapissos pintats.

El text literal del diploma diu el següent:

Atenent als singulars mèrits del benemèrit patrici En Antoni Añon y Cortiella aquesta Corporació s'honra en declararlo fill predilecte de Xerta, com á penyora y homenatge á sos patriotichs serveys y amor á llur terra nadiua. Per això 's fa constar aqest acort en acta y s'exten lo present Diploma com á recort de bona memoria, coneixement dels xertolins y estimul de exemple y de civisme.

Dat y firmat á la vila de Xerta lo dia 27 d'Agost de 1904.

Lo secretari L'Alcalde

DESCRIPCIÓ I ESTAT DE CONSERVACIÓ

Emmarcament

El diploma està col·locat a l'interior d'un emmarcament de fusta amb un vidre frontal. Es subjecta a un fons de suro mitjançant xinxetes i grapes metàl·liques.

Suport de pergami

El diploma està escrit sobre un pergami sencer. El pergami és una pell animal que després d'una sèrie de tractaments es converteix en un suport apte per ser escrit i pintat.

Es tracta d'un material higroscòpic, és a dir, és molt sensible a la humitat ambiental, podent dilatar-se si la humitat és elevada o contraure's si és baixa. Aquests moviments, sobretot si són bruscos, produeixen deformacions i desprendiments de la capa pictòrica. Al diploma s'observen aquests efectes en forma d'arrugues i ondulacions, accentuades per la tensió de les xinxetes.

Pèrdues de suport i cinta autoadhesiva

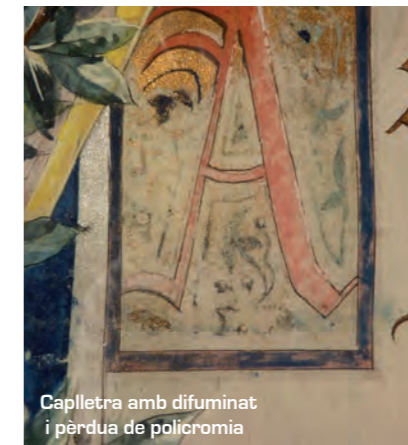
El pergami és un material orgànic i, per tant, font d'alimentació de nombroses espècies d'insectes, com la família dels dermèstids i blatodeus (paneroles). Al diploma s'observen petites pèrdues de suport ocasionades per aquests insectes, localitzades principalment a les vores. Aquestes pèrdues van dissimular-se en un moment determinat cobrint-se amb pintura acrílica blanca.

Capa pictòrica

Les proves de solubilitat dels diferents colors han donat com a resultat que es tracta d'una tècnica pictòrica a l'aigua, probablement gouache, doncs tots els pigments (excepte el negre, que podria ser tinta metàl·lica) i les purpurines es dissolen fàcilment amb aigua.

Els escorriments i esvaïments de pintura van ser causats per un excés d'humitat puntual, i sembla que amb un intent de solucionar-ho es van escampar més.

La capa pictòrica és extremadament sensible i es desprèn amb el mínim contacte. Els desprendiments que ja s'observen van produir-se possiblement amb els moviments del pergami.

Caplletra amb difuminat i pèrdua de policromia

Desplaçament de policromia per escorriment

INTERVENCIÓ DE CONSERVACIÓ I RESTAURACIÓ

Desmuntatge

Es va desmuntar l'emmarcament per poder accedir al diploma, que es va desclavar del suro tot retirant els elements metàl·lics que el subjectaven. Durant el desmuntatge es va descobrir una antiga tela de color carmí que hauria fet de fons del diploma durant un temps.

Neteja

Per eliminar la pols i les taques superficials es va fer una neteja pel revers amb aspirador i per l'anvers amb cotó fluix. Amb gomes d'esborrar es van eliminar els escorriments de pintura. Les restes de goma es van aspirar de forma exhaustiva. L'eliminació de la pintura acrílica blanca es va aconseguir dissolent-la amb acetona.

Neteja en sec amb cotó fluix

Diploma concedit a l'Hlustre Antonio Añon pintat per Antonio Cerveto. 1906
Suport de pergami pintat amb tècnica a l'aigua.
Mides: 1010 x 2005 x 70 mm.

Diploma abans de la restauració